

EXPLORE YOUR PAST!

European Union

CENTRAL BALTIC
INTERREG IV A
PROGRAMME
2007-2013

CULT IDENTITY

Rekomendācijas Kurzemes plānošanas reģiona seno dabas svētvietu apsaimniekošanai.

2012.gada 30.maijs

1. Ievads

Rekomendācijas sagatavotas Centrālās Baltijas Jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas INTERREG IV A 2007.-2013.gadam projekta „Senās Kulta Vietas – Baltijas Jūras Piekrastes Kopīgā Identitāte” ietvaros.

Mērķis: nodrošināt ilgtspējīgu seno svētvietu apsaimniekošanu, informējot ieinteresētās puses par seno svētvietu apsaimniekošanas nosacījumiem. Rekomendācijās vienuviet ir apkopotas katrai svētvietai individuāli atlasītas normatīvo aktu, plānošanas dokumentu un citu apsaimniekošanas nosacījumu prasības / rekomendācijas, tās papildinot jomās, kur līdz šim rekomendācijas nebija izstrādātas.

Mērķauditorija: Rekomendācijas paredzētas tām fiziskajām / juridiskajām personām, kuru darbības / bezdarbība var ietekmēt seno svētvietu saglabātību. Šīs fiziskās / juridiskās personas ir:

- Objektu īpašnieki;
- Pašvaldības – ieteicam iekļaut rekomendācijas pašvaldību teritorijas plānojumos;
- Tūrisma informācijas centri;
- Tūrisma operatori, kas savos maršrutos iekļauj senās svētvietas;
- Citi interesenti.

Rekomendācijas ir sagatavotas individuāli katrai projekta “Senās Kulta Vietas – Baltijas Jūras Piekrastes Kopīgā Identitāte” ietvaros apzinātajai senajai svētvietai.

Popraga daudzstumburu liepa

Novads, pagasts:	Talsu novads, Laidzes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objekti/koks/434-poprags-multiple-trunk-linden-popraga-daudzstumburu-liepa

Vispārīgs apraksts

Popraga daudzstumburu liepa atrodas privātpersonas īpašumā. Koks viegli pieejams, atrodas ceļa malā pie Popraga dzirnavām. Nav iekļauta tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra minimāla- pie koka atrodas koka soliņš, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - legūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
3. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
4. Ja aizsargājamijs koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.¹

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;

¹ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, 16.03.2010.

- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku² un pieminējot īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast koku;
- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi par to, ka objekts atrodas dabas aizsardzības- zaļu kvadrātveida laukumā baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu;

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi kokam;
- Ja objekta īpašnieks pieņem lēmumu izveidot citu tūrisma infrastruktūtu (piemēram, informācijas stendu, soliņus utt.) ieteicams izvietot tos tā, lai netraucētu uztvert pieminekli un pēc iespējas iekļautos vidē.

Kontaktinformācija:

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

---

² MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Allažu Svētliepa

Novads, pagasts:	Kuldīgas novada Ēdoles pagasts
Īpašuma statuss:	Privāts
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objekti/koks/470-allazi-holy-linden-----allazu-svetliepa

Vispārīgs apraksts

Allažu svētliepa atrodas fiziskas personas īpašumā. Samērā viegli pieejama pa pļavu Nav iekļauta tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Iegūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
3. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
4. Ja aizsargājamijs koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē³.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

³ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, 16.03.2010.

Tūrisma infrastruktūra:

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku⁴ un pieminekļa īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast koku;
- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi par to, ka objekts atrodas dabas aizsardzībā- zaļu kvadrātveida laukumā baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu;

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi kokam;
- Ja objekta īpašnieks pieņem lēmumu izveidot citu tūrisma infrastruktūtu (piemēram, informācijas stendu, soliņus utt.) ieteicams izvietot tā, lai tā netraucētu uztvert pieminekli un pēc iespējas iekļautos vidē;

Kontaktinformācija:

Kuldīgas novada pašvaldība

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63322469; e-pasts: dome@kuldiga.lv

<http://www.kuldiga.lv>

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

---

⁴ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Odres Upurozols

Novads, pagasts:	Talsu novads, Laucienes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objekti/koks/445-odre-sacrificial-oak-odres-upurozols

Vispārīgs apraksts

Odres Upurozols atrodas privātpersonas īpašumā, 10 metrus no Jūrmalas-Talsu šosejas. Viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - legūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
- Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
- Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
- Ja aizsargājamijs koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁵

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁵ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, 16.03.2010.

Tūrisma infrastruktūra:

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Ņemot vērā, ka Objekts atrodas ainaviskā apvidū un ir samērā atraktīvs, apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai. Ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku⁶ un pieminēja īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast koku;
- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi par to, ka objekts atrodas dabas aizsardzības- zaļu kvadrātveida laukumā baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu;

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi kokam;
- Ja objekta īpašnieks pieņem lēmumu izveidot citu tūrisma infrastruktūtu (piemēram, informācijas stendu, soliņus utt.) ieteicams izvietot tos tā, lai netraucētu uztvert pieminēto un pēc iespējas iekļautos vidē.

Kontaktinformācija:

Talsu novada dome

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Šīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmaļa 2a, Liepāja, LV-3401

---

⁶ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Mundigu Upurozols

Novads, pagasts:	Talsu novads, Lībagu pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objekti/koks/441-mundigas-sacrificial-oak-mundigu-upurozols

Vispārīgs apraksts

Mundigu Upurozols atrodas privātpersonas īpašumā, Mundigu ezera krastā. Viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Iegūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
3. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
4. Ja aizsargājamijs koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁷

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁷ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, 16.03.2010.

Tūrisma infrastruktūra:

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Ņemot vērā, ka Objekts atrodas ainaviskā apvidū un ir atraktīvs, apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai. Ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku⁸ un pieminekļa īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast koku;
- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi par to, ka objekts atrodas dabas aizsardzības- zaļu kvadrātveida laukumā baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu;

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi kokam;
- Koka tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz koku. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai;
- Ja objekta īpašnieks pieņem lēmumu izveidot citu tūrisma infrastruktūtu (piemēram, soliņus utt.) ieteicams izvietot tos tā, lai netraucētu uztvert pieminekli un pēc iespējas iekļautos vidē.

Kontaktinformācija:

Talsu novada dome

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Sīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

---

⁸ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Strēļu Svētozols

Novads, pagasts:	Kuldīgas novads, Rendas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objekti/koks/474-streli-holy-oak-----strelu-svetozols

Vispārīgs apraksts

Strēļu Svētozols atrodas privātpersonas īpašumā, mežmalā, 300 metrus no tuvākajām mājām. Grūti pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra minimāla- pie koka atrodas koka soliņš, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Iegūt derīgos izraktnes;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
3. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
4. Ja aizsargājamas koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁹
5. Ieteicams uzturēt koka teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai koks neieaug zālēs.

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;

⁹ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, 16.03.2010.

- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹⁰ un pieminekļa īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast koku;
- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi par to, ka objekts atrodas dabas aizsardzības- zaļu kvadrātveida laukumu baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu;

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi kokam;
- Ja objekta īpašnieks pieņem lēmumu izveidot citu tūrisma infrastruktūtu (piemēram, informācijas stendu.) ieteicams izvietot tos tā, lai netraucētu uztvert pieminekli un pēc iespējas iekļautos vidē.

Kontaktinformācija:

Kuldīgas novada dome

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63322469; e-pasts: dome@kuldiga.lv

<http://www.kuldiga.lv>

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

---

¹⁰ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Brandu Svētliepa

Novads, pagasts:	Ventspils novads, Tārgales pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objekti/koks/459-brandi-holy-linden-----brandu-svetliepa

Vispārīgs apraksts

Brandu svētliepa atrodas privātpersonas īpašumā, mežā, nepilnus 100 m no Lielirbes kapsētas. Samērā viegli pieejams. Nav iekļauta tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana:

Kokam nav noteikts aizsardzības statuss kā dabas piemineklis, bet lai saglabātu šī koka vērtību nākamajām paaudzēm, rekomendācijas tiek sniegtas līdzīgas, kā dabas pieminekļu apsaimniekošanai.

Ieteicam ievērot šādas rekomendācijas koka teritorijā:

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā koku, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu.
2. ja koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
3. Ja koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.
4. Ieteicams uzturēt koka teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai koks neieaug zālēs.

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Objekts atrodas ainaviskā apvidū un ir samērā atraktīvs. Ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹¹ un pieminekļa īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast koku;

¹¹ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

- Izveidot labiekārtotu taku, kas nodrošina piekļuvi kokam;

Kontaktinformācija:

Ventspils novada dome

Skolas iela 4, Ventspils

Tālrunis: 63629450; e-pasts: info@ventspilsrp.lv

www.ventspilsnovads.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Šīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Vadakstes Svētozols

Novads, pagasts:	Saldus novads, Vadakstes pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	

Vispārīgs apraksts

Vadakstes svētozols atrodas pašvaldības īpašumā, Vadakstes muižas parkā. Viegli piejams. Iekļauts tūrisma plūsmās daļēji, ir izveidota šāda tūrisma infrastruktūra- taka un informācijas stends pie muižas ēkas.

Apsaimniekošana:

Kokam nav noteikts aizsardzības statuss kā dabas piemineklis, bet lai saglabātu šī koka vērtību nākamajām paaudzēm, rekomendācijas tiek sniegtas līdzīgas, kā dabas pieminekļu apsaimniekošanai.

Ieteicam ievērot šādas rekomendācijas koka teritorijā:

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā koku, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu.
- Ja koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
- Ja koks ir nolūzis, koka stubrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.
- Ieteicams uzturēt koka teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai koks neieaug zālēs.

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Ieteicams muižas teritorijā uzstādīt norādes zīmi uz Vadakstes Svētozolu.

Kontaktinformācija:

Saldus novada pašvaldība

Striķu iela 3, Saldus

Saldus novads LV 3801

Tālrunis: 63807280

www.saldus.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Šlīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Pedvāles bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Talsu novads, Abavas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/454-pedvale-cup-marked-stone-pedvales-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Pedvāles bedrīšakmens atrodas privātīpašumā. Ļoti viegli pieejams, novietots Pedvāles brīvdabas muzeja teritorijā, aptuveni 1 km no autostāvvietas. Iekļauts tūrisma maršrutos kā viens no brīvdabas muzeja apskates objektiem. Apkārtnē labiekārtota, uz objektu iespējams nokļūt pa taku. Norādes zīmju vai informācijas stendu nav.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieticams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājams kā sens bedrīšakmens;
- Gadījumā, ja Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem saistoši muzeja apmeklējuma noteikumi un ierobežojumi.

Tūrisma infrastruktūra

Ņemot vērā akmens atrašanās vietu (muzeja teritorijā) nekāda speciāla tūrisma infrastruktūra nav jāveido.

Ir ieteicams:

- Akmens tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz akmeni. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju.

Kontaktinformācija

Talsu novada dome

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Alsungas Bļodakmens

Novads, pagasts:	Alsungas novads, Alsungas pilsēta
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	Kapu aizsargjosla
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/473-alsunga-stone-with-bowl-shaped-hollow-----alsungas-blodakmens

Vispārīgs apraksts

Alsungas bļodakmens atrodas privātīpašumā, Alsungas pilsētas centrā, ielas malā, zālienā. Piekļuve objektam viegla, nav norādes zīmju uz objektu.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājams kā sens bedrīšakmens;
- Gadījumā, ja Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Nemot vērā akmens atrašanās vietu (muzeja teritorijā) nekāda speciāla tūrisma infrastruktūra nav jāveido.

Ieteicams:

- Akmens tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz akmeni. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai tā būtu korekta un precīza;
- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹² un pieminekļa īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmi.

¹² MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Kontaktinformācija

Alsungas novada dome

Pils ielā 1, Alsunga, Alsungas novads LV-3306

Tālrunis: 3351342; dome@alsunga.lv

www.suitunovads.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Dižruņģu Svētais avots

Novads, pagasts:	Alsungas novads, Alsungas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	

Vispārīgs apraksts

Dižruņģu Svētais avots atrodas privātpersonas īpašumā, zāļainā vietā 15 m no bijušā Ventspils - Liepājas dzelzceļa uzbēruma, aptuveni 500 metri no tuvākajām mājām. Piekļuve objektam apgrūtināta, avota vietā ir staigājs. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem.

Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā Objektu- piemēram, mākslīgi mainīt reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Uzmanīties no iespējamās iestigšanas purvā;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota un ņemot vērā avota atrašanās vietu un apgrūtināto piekļuvi tam, tūrisma infradtuktūras izveide šobrīd nav ieteicama.

Kontaktinformācija

Alsungas novada pašvaldība

Pils ielā 1, Alsunga, Alsungas novads LV-3306

Tālrunis: 3351342; dome@alsunga.lv

www.suitunovads.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Zviedru Naudas akmens

Novads, pagasts:	Ventspils novads, Ances pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	

Vispārīgs apraksts

Zviedru Naudas akmens atrodas privātīpašumā. Akmens ir viegli pieejams, atrodas blakus ceļam, Stendes vecupes gultnē, zem ūdens līmeņa. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt Ventspils novada domi vai Ances pagasta pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā, ka akmens ir zem ūdens un praktiski nav saskatāms, tūrisma potenciāls šim Objektam ir zems un tūrisma infrastruktūras izveidei šobrīd nav nepieciešamības.

Kontaktinformācija:

Ventspils novada dome

Skolas iela 4, Ventspils

Tālrunis: 63629450; e-pasts: info@ventspilsrp.lv

www.ventspilsnovads.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība", Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Mūrnieku 1., 2. un 3. bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Aizputes novads, Cīravas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/510-murnieki-1st-cup-marked-stone-murnieku-1-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Mūrnieku 1., 2. un 3. bedrīšakmanes atrodas privātīpašumā. Grūti piejami cauri brikšņainam mežam. Nav iekļauti tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājami kā seni bedrīšakmeņi;
- Gadījumā, ja Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) un/vai Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā objektu zemo atraktivitāti un tūrisma potenciālu, tūrisma infrastruktūras izveide šobrīd nav nepieciešama.

Kontaktinformācija

Aizputes novada pašvaldība

Atmodas iela 22, Aizpute

Aizputes novads, LV 3456

Tālrunis: 63448188, e-pasts dome@aizpute.lv

www.aizputesnovads.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

Āžu stāvakmens- bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Dundagas novads, Dundagas pagasts
Īpašuma statuss:	Privāts
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/422-azi-steep-stone---cup-marked-stone-azu-stavakmens-%E2%80%94cup-marked-stone-azu-stavakmens-%E2%80%94bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Āžu stāvakmens- bedrīšakmens atrodas klajā vietā, pļavā nepilnus 100 m no Āžu - Nevejas ceļa. Piekļuve objektam apgrūtināta vasaras sezonā, jo atrodas uz lauksaimnieciski apstrādāta lauka. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājams kā sens bedrīšakmens;
- Gadījumā, ja Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam;
- Apmeklējot objektu nebojāt iekopto lauku.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā objekta atrašanās vietu un apgrūtināto piekļuvi tam, tūrisma infrastruktūras izveide šobrīd nav ieteicama.

Kontaktinformācija

Dundagas novada dome

Pils iela 5-1

Dundaga, Dundagas pagasts, Dundagas novads LV 3270

Tālrunis: 63237851; e-pasts dome@dundaga.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

Dakterlejas svētavots

Novads, pagasts:	Dundagas novads, Dundagas pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Aizsargjosla:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/spring/424-dakterlejas-holly-spring-dakterlejas-svetavots

Vispārīgs apraksts

Dakterlejas svētavots atrodas pašvaldības īpašumā, Dundagas pilsētas centrā, Pāces upes labā krastā. Viegli pieejams. Ir izveidota tūrisma infrastruktūra- tuvumā ir autostāvvietā, pie avota pieved labiekārtota taciņa, izveidots tilts pāri upei. Avota izplūdes vieta labiekārtota ar koka dēļiem, betona plāksnēm un akmeņiem ap avotu, pie avota novietots koka soliņš. Teritorija sakopta. Informācijas zīmju nav.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balstoties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā Objektu- piemēram, mākslīgi mainīt reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
- Ieteicams turpināt uzturēt teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega un lapu novākšanu.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un nepiegružot avotu;
- Nebojāt esošo infrastruktūru;
- Informēt apsaimniekotāju par draudiem Objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Tūrisma infrastruktūra ir izveidota laba, kas nodrošina gan objekta saglabāšanu, gan arī pieejamību interesentiem. Ieteicams:

- Uzturēt esošo infrastruktūru;
- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹³ un avota īpašnieku, izvietot norādes zīmi.

Kontaktinformācija:

Dundagas novada dome

Pils iela 5-1

Dundaga, Dundagas pagasts, Dundagas novads LV 3270

Tālrunis: 63237851; e-pasts dome@dundaga.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība", Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

¹³ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Luknes 1. un 2. bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Rucavas novads, Dunikas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/517-tone-luknes-1-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Luknes 1. un 2. bedrīšakmens atrodas privātīpašumā. Samērā viegli pieejami, atrodas aizaugušas pļavas malā. Nav iekļauti tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājami kā seni bedrīšakmeņi;
- Gadījumā, ja Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) un/vai Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā objektu zemo atraktivitāti un tūrisma potenciālu, tūrisma infrastruktūras izveide šobrīd nav nepieciešama.

Kontaktinformācija

Rucavas novada pašvaldība

“Pagastmāja”, Rucava, Rucavas pagasts

Rucavas novads, LV 3477

Tālrunis: 63467054, e-pasts padome@rucava.lv

www.rucava.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

Mežūbelaišu pēdakmens

Novads, pagasts:	Saldus novads, Ezeres pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/485-mezubulaisi-foot-print-stone-mezubulaisu-pedakmens

Vispārīgs apraksts

Mežūbelaišu pēdakmens atrodas privātīpašumā. Akmens atrodas Rīkstrauga gravā, krūmājā. Diezgan grūti pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā, ka akmens ir grūti pieejams un samērā neinteresants kā tūrisma objekts, tūrisma infrastruktūras izveidei šobrīd nav nepieciešamības.

Kontaktinformācija

Saldus novada pašvaldība

Striķu iela 3, Saldus

Saldus novads LV 3801

Tālrunis: 63807280

www.saldus.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Mežūbelaišu velna kaps

Novads, pagasts:	Saldus novads, Ezeres pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/487-mezubulaisi-devil%E2%80%99s-grave-mezubulaisu-velna-kaps

Vispārīgs apraksts

Mežūbelaišu Velna kaps atrodas privātīpašumā. Rīkstrauta gravā, krūmājā. Diezgan grūti pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā, ka akmens ir grūti pieejams un samērā neinteresants kā tūrisma objekts, tūrisma infrastruktūras izveidei šobrīd nav nepieciešamības.

Kontaktinformācija

Saldus novada pašvaldība

Striķu iela 3, Saldus

Saldus novads LV 3801

Tālrunis: 63807280

www.saldus.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Vecšauļu Velnakmens

Novads, pagasts:	Saldus novads, Ezeres pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/488-vecsauli-devil%E2%80%99s-stone-vecsaulu-velnakmens

Vispārīgs apraksts

Cecšauļu Velnakmens atrodas privātīpašumā, aptuveni 100 metrus attālumā no Vadakstes upes, alkšņu mežā. Ļoti grūti pieejams pa brikšņainu mežu. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmes.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā, ka akmens ir grūti pieejams un piekļūšana ir caur privātā dārza teritoriju, tūrisma infrastruktūras izveidei šobrīd nav nepieciešamības.

Kontaktinformācija:

Saldus novada pašvaldība

Striķu iela 3, Saldus

Saldus novads LV 3801

Tālrunis: 63807280

www.saldus.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Mazstepu svētavots

Novads, pagasts:	Talsu novads, Ģibuļu pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/spring/457-mazstepes-holy-spring-mazstepu-svetavots

Vispārīgs apraksts

Mazstepu svētavots atrodas privātpersonas īpašumā, Abavas upes sāngravā, 2km no populāra tūrisma objekta- Māras kambariem. Grūti pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā Objektu- piemēram, mākslīgi mainīt reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Uzmanīties no iespējamās iestigšanas purvā;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

- Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Ņemot vērā, ka Objekts atrodas ainaviskā apvidū un samērā netālu no cita tūrisma plūsmās iekļauta Objekta (Māras kambari), apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai. Nākotnē ieteicams:
  - Izveidot dabas taku, kas nodrošina piekļuvi avotiem un novērstu potenciālo izmīdīšanu;
  - Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹⁴ un avota īpašnieku, izvietot norādes zīmi.

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv, www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes *Slīteres birojs*

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes *Liepājas birojs*

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

¹⁴ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietošanu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietošana”. 07.06.2005.

Padambju bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Grobiņas novads, Grobiņas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/507-padambji-cup-marked-stone-padambju-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Padambju bedrīšakmanes atrodas privātīpašumā. Viegli pieejams, atrodas 150 metrus no Rīgas-Liepājas šosejas, pļavā. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana:

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieticams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājams kā sens bedrīšakmens;
- Gadījumā, ja Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai (atrodas blakus ceļam, Objekts atraktīvs) ieteicams:

- Izveidot labiekārtotu taku, kas nodrošina piekļuvi akmenim un novērstu potenciālo eroziju;
- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹⁵ un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi.

Kontaktinformācija

Grobiņas novada pašvaldība

Lielā iela 76, Grobiņa, Grobiņas novads, LV 3430

Tālrunis: 63490458, e-pasts dome@grobinasnovads.lv, www.grobina.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

¹⁵ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietošanu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietošana”. 07.06.2005.

Kabiles kapu Velna pēdas akmens

Novads, pagasts:	Kuldīgas novads, Kabiles pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	Kapsētu aizsargjoslas teritorija
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	

Vispārīgs apraksts

Kabiles kapu Velna pēdas akmens atrodas pašvaldības īpašumā, Kabiles kapsētas vidusdaļā. Viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā akmens atrašanās vietu akpsētas teritorijā, tūrisma infrastruktūras izveide nav ieteicama.

Kontaktinformācija

Kuldīgas novada pašvaldība

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63322469; e-pasts: dome@kuldiga.lv

<http://www.kuldiga.lv>

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Bļodakmens Kuldīgas muzejā

Novads, pagasts:	Kuldīgas novads, Kuldīgas pilsēta
Īpašuma statuss:	Pašvaldības
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	Pieminekļu aizsardzības zona, arheoloģijas pieminekļu aizsardzības zona
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/477-stone-with-bowl-shaped-hollow-in-the-kuldiga-county-museum-blodakmens-kuldigas-muzeja

Vispārīgs apraksts

Atrodas Kuldīgas muzeja teritorijā. Iekļauts tūrisma plūsmās, kas apmeklē muzeju. Atsevišķa informācija par objektu nav uzstādīta.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi:

Apmeklējumiem attiecas muzeja apmeklējuma ierobežojumi.

Tūrisma infrastruktūra

Nemot vērā akmens atrašanās vietu (muzeja teritorijā) nekāda speciāla tūrisma infrastruktūra nav jāveido.

Ir ieteicams:

- Akmens tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz akmeni. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai tā būtu korekta un precīza;

Kontaktinformācija

Kuldīgas novada pašvaldība

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63322469; e-pasts: dome@kuldiga.lv

<http://www.kuldiga.lv>

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Kurmāles Baltavots

Novads, pagasts:	Kuldīgas novads, Kurmāles pagasts
Īpašuma statuss:	Privāts
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Valsts nozīmes ģeoloģisks dabas piemineklis Nr.86
Aizsargjosla:	Aizsargājamais mežs
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/spring/478-kurmale-baltavots-spring-kurmales-baltavots

Vispārīgs apraksts

Kurmāles baltavots atrodas privātpersonas īpašumā, mežā. Grūti pieejams, jādodas pa mežainu apvidu. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, atrodas aizsargājama meža teritorijā.

Apsaimniekošana

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - legūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē¹⁶;
3. Ieteicams uzturēt avota teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

- Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Ņemot vērā, ka Objekts atrodas ainaviskā apvidū un ir atraktīvs, apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai. Nākotnē ieteicams:

¹⁶ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi, kas ir zaļš kvadrātveida laukums baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu.

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi dabas piemineklim.
- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹⁷ un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi.

Kontaktinformācija

Kuldīgas novada pašvaldība

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63322469; e-pasts: dome@kuldiga.lv

<http://www.kuldiga.lv>

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

---

¹⁷ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Jāņandreju bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Talsu novads, Laidzes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	

Vispārīgs apraksts

Jāņandreju bedrīšakmens atrodas privātīpašumā. Novietots Jāņandreju māju pagalmā. Piekļuve objektam ierobežota, ņemot vērā tā atrašanās vietu. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājams kā sens bedrīšakmens;
- Gadījumā, ja Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Ņemot vērā atrašanās vietu, nav ieteicami.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā akmens atrašanās vietu nav arī ieteicama.

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

Ventkalnu bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Talsu novads, Laidzes pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/440-ventkalni-cup-marked-stone-ventkalnu-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Ventkalnu bedrīšakmens atrodas pašvaldības īpašumā. Ļoti viegli pieejams, atrodas ceļa malā, 80 metru attālumā no lielceļa uz Talsiem. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana:

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājams kā sens bedrīšakmens;
- Gadījumā, ja Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, jo Objekts ir atraktīvs, atrodas ainaviskā vidē, kā arī piekļuve Objektam ir vienkārša, atrodas pašvaldības īpašumā. Ieteicams izveidot tūrisma infrastruktūru:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹⁸ un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi.
- Akmens tiešā tuvumā ieteicams izvietot **ērti apskatāmu informācijas stendu**, tā izvietojumu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un pašvaldību. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz Akmeni. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie Objekta tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai informācija būtu korekta un precīza.

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

¹⁸ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu novads
Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv
www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa
Baznīcas iela 9-10, Kuldīga
Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

Dižstendes bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Talsu novads, Lībagu pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/443-dizstende-cup-marked-stone-dizstendes-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Dižstendes bedrīšakmens atrodas pašvaldības īpašumā. Piekļuve objektam vienkārša. Novietots asfaltēta ceļa malā, kas ved uz Selekcijas staciju. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana:

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājams kā sens bedrīšakmens;
- Gadījumā, ja Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, jo Objekts ir atraktīvs, atrodas ainaviskā vidē, kā arī piekļuve Objektam ir vienkārša, atrodas pašvaldības īpašumā. Ieteicams izveidot tūrisma infrastruktūru:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku¹⁹ un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi.
- Akmens tiešā tuvumā ieteicams izvietot **ērti apskatāmu informācijas stendu**, tā izvietojumu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un pašvaldību. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz Akmeni. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie Objekta tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai informācija būtu korekta un precīza.

¹⁹ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

Spicā kalna bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Grobiņas novads, Medzes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/506-peaked-hill-cup-marked-stone-spica-kalna-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Spicā kalna bedrīšakmanes atrodas privātīpašumā. Samērā viegli pieejams, atrodas 100m no Grobiņas-Ventspils šosejas. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājams kā sens bedrīšakmens;
- Gadījumā, ja Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, jo Objekts ir atraktīvs, atrodas ainaviskā vidē, kā arī piekļuve Objektam ir vienkārša, atrodas pašvaldības īpašumā. Ieteicams izveidot tūrisma infrastruktūru:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku²⁰ un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi;
- Izveidot taku, kas nodrošina piekļuvi akmenim un novērstu potenciālo eroziju.

Kontaktinformācija

Grobiņas novada pašvaldība

Lielā iela 76, Grobiņa, Grobiņas novads, LV 3430

Tālrunis: 63490458, e-pasts dome@grobinasnovads.lv, www.grobina.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

²⁰ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Mēsraga Velna akmens

Novads, pagasts:	Mēsraga novads, Mēsraga pilsēta
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/438-mersrags-devils-stone-mersraga-velna-akmens

Vispārīgs apraksts

Mēsraga Velna akmens atrodas valsts īpašumā, Mēsragā, jūrā, 60 m no krasta. Viegli pieejams. Ir iekļauts tūrisma plūsmās, pie Objekta ir labiekārta auto stāvvietā, ir norādes zīme uz Objektu.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Tūrisma infrastruktūra ir izveidota laba, rekomdējam to uzturēt labā stāvoklī.

Kontaktinformācija

Mēsraga novada pašvaldība

Lielā iela 35, Mēsrags, Mēsraga novads, LV-3284

mersrags@mersrags.lv, www.mersrags.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes *Slīteres birojs*

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes *Liepājas birojs*

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Joguļu 1. un 2. bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Priekules novads, Priekules pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/502-joguli-1st-cup-marked-stone-jogulu-1-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Joguļu 1. un 2. bedrīšakmens atrodas pašvaldības īpašumā. Grūti pieejams, jādodas pāri lauksaimniecībā apstrādājamām zemēm, brikšņainam mežam. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājami kā seni bedrīšakmeņi;
- Gadījumā, ja Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) un/vai Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā objektu zemo atraktivitāti un tūrisma potenciālu, tūrisma infrastruktūras izveide šobrīd nav nepieciešama.

Kontaktinformācija

Priekules novada pašvaldība

Saules iela 1, Priekule, Priekules novads, LV 3434

Tālrunis: 63461006, e-pasts dome@priekulesnovads.lv, www.priekulesnovads.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Mazgramzdas Bēru bļodakmens

Novads, pagasts:	Priekules novads, Priekules pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/504-mazgramzda-berzi-stone-with-bowl-shaped-hollow-mazgramzdas-berzu-blodakmens

Vispārīgs apraksts

Mazgramzdas Bēru bļodakmens atrodas privātīpašumā. Viegli pieejams, atrodas Priekules-Skodas šosejas malā, krūmos. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana:

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, jo Objekts ir atraktīvs, atrodas ainaviskā vidē, kā arī piekļuve Objektam ir vienkārša, atrodas pašvaldības īpašumā. Ieteicams izveidot tūrisma infrastruktūru:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku²¹ un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi.
- Izveidot taku, kas nodrošina piekļuvi akmenim un novērstu potenciālo eroziju.

Kontaktinformācija

Priekules novada pašvaldība

Saules iela 1, Priekule, Priekules novads, LV 3434

Tālrunis: 63461006, e-pasts dome@priekulesnovads.lv, www.priekulesnovads.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

²¹ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Mežputniņu Velna gultas akmens

Novads, pagasts:	Rojas novads
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	Meža
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/436-mezputnini-devils-bed-stone-mezputninu-velna-gultas-akmens

Vispārīgs apraksts

Mežputniņu Velna gultas akmens atrodas valsts īpašumā. Objekts grūti pieejams, atrodas mitrā skujkoku mežā, apmēram 500 metri no tuvākajām mājām. Tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav uzstādītas norādes zīmes.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, jo Objekts ir atraktīvs, atrodas ainaviskā vidē, kā arī piekļuve Objektam ir vienkārša, atrodas pašvaldības īpašumā. Ieteicams izveidot tūrisma infrastruktūru:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku²² un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi.
- Izveidot taku, kas nodrošina piekļuvi akmenim un novērstu potenciālo eroziju.

Kontaktinformācija

Rojas novada pašvaldība

Zvejnieku iela 3, Roja, Rojas pagasts, Rojas novads, LV 3264

E-pasts roja@roja.lv, www.roja.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

²² MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Saules akmens

Novads, pagasts:	Rojas novads
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	Meža
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/431-sun-stone-saules-akmens

Vispārīgs apraksts

Saules akmens atrodas valsts īpašumā. Objekts grūti pieejams, atrodas egļu mežā, tālu no lielceļiem. Nav izveidota tūrisma infrastruktūra, uzstādītas norādes zīmes.

Apsaimniekošana:

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku²³ un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi.
- Izveidot taku, kas nodrošina piekļuvi akmenim un novērstu potenciālo eroziju.

Kontaktinformācija

Rojas novada pašvaldība

Zvejnieku iela 3, Roja, Rojas pagasts, Rojas novads, LV 3264

E-pasts roja@roja.lv, www.roja.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

²³ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Pērkonu 1., 2. un 3. bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Rucavas novads, Rucavas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/521-perkoni-1st-cup-marked-stone-perkonu-1-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Pērkonu 1., 2. un 3. bedrīšakmens atrodas privātīpašumā. Samērā viegli pieejami, Sventājas upes ielejas nogāzē, jādodas pa aizaugušu pļavu. Nav iekļauti tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Tā kā šiem objektiem nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šos objektus nākamajām paaudzēm, ieteicams ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs;
- Ieteicams iekļaut valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, jo aizsargājami kā seni bedrīšakmeņi;
- Gadījumā, ja Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par bedrīšakmens izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju (pašvaldību) un/vai Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, ņemot vērā Objektu nelielo atraktivitāti un atrašanās vietu, šobrīd arī nav rekomendējama izveide.

Kontaktinformācija:

Rucavas novada pašvaldība

“Pagastmāja”, Rucava, Rucavas pagasts, Rucavas novads, LV 3477

Tālrunis: 63467054, e-pasts padome@rucava.lv, www.rucava.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

Ezergaļu bļodakmens

Novads, pagasts:	Skrundas novads, Skrundas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/483-ezergali-robalta-stone-with-bowl-shaped-hollow-----ezergalu-robaltas-blodakmens

Vispārīgs apraksts

Ezergaļu bļodakmens atrodas privātīpašumā. Akmens atrodas krūmaina strauta ielejā. Grūti pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota.

Apsaimniekošana:

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā, ka akmens ir grūti pieejams un samērā neinteresants kā tūrisma objekts, tūrisma infrastruktūras izveidei nav nepieciešamības.

Kontaktinformācija:

Skrundas novada pašvaldība

Raiņa iela 11, Skrunda, Skrundas novads LV 3326

Tālrunis: 63331555;; e-pasts: dome@skrunda.lv, www.skrunda.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Elkuzemes acs avots

Novads, pagasts:	Vaiņodes novads, Vaiņodes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/spring/499-elkuzeme-idols%E2%80%99-land-eye-spring----- -----elkuzemes-ac-s-avots

Vispārīgs apraksts

Elkuzemes acs avots atrodas privātpersonas īpašumā, alkšņu mežā. Pieejams ar nelielām grūtībām. Nav izveidota tūrisma infrastruktūra, norādes zīmju nav.

Apsaimniekošana

Tā kā šim objektam nav noteikts nekāds valsts aizsardzības statuss, rekomendācijas sagatavotas balsties uz labās prakses piemēriem. Lai saglabātu šo objektu nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā Objektu- piemēram, mākslīgi mainīt reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
- Ieteicams uzturēt avota teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu;
- Attīrīt teritoriju no zālēm, krūmājiem, nezālēm (suņuburkšķiem).

Apmeklējumi

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

- Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Ņemot vērā, ka Objekts atrodas ainaviskā apvidū un ir atraktīvs, apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai . Nākotnē ieteicams:
  - Saskaņojot ar ceļa īpašnieku²⁴ un akmens īpašnieku, izvietot norādes zīmi.
  - Izveidot taku, kas nodrošina piekļuvi akmenim un novērstu potenciālo eroziju.

Kontaktinformācija

Vaiņodes novada pašvaldība

Raiņa iela 23a, Vaiņode, Vaiņodes novads, LV 3435

Tālrunis: 63464954; e-pasts: dome@vainode.lv, www.vainode.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes *Liepājas birojs*

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

²⁴ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Kapsēdes Dižakmens

Novads, pagasts:	Grobiņas novads, Medzes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis Nr.103
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/508-kapsede-secular-stone-%E2%80%94-devil%E2%80%99s-stone-----kapsedes-dizakmens-%E2%80%94-velnakmens

Vispārīgs apraksts

Kapsēdes Dižakmens atrodas privātīpašumā, dzelzceļa Ventspils–Liepāja rietumu malā, aptuveni 300 m uz dienvidiem no Kapsēdes stacijas. Viegli pieejams .Iekļauts tūrisma plūsmās, ir uzstādīta norādes zīme. Izveidota tūrisma infrastruktūra- autostāvvietā.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Iegūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē²⁵;
3. Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
4. Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:

²⁵ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

- Tūrisma infrastruktūra ir izveidota laba. Ieteicams to turpināt uzturēt labā stāvoklī un uzstādīt ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz koku. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai.

Kontaktinformācija

Grobiņas novada pašvaldība

Lielā iela 76, Grobiņa, Grobiņas novads, LV 3430

Tālrunis: 63490458, e-pasts dome@grobinasnovads.lv, www.grobina.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Kaltenes kalvas

Novads, pagasts:	Rojas novads, Rojas pagasts
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis Nr.169
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/432-kaltene-devils-stone-ridges-kaltenes-velna-kalvas

Vispārīgs apraksts

Kaltenes kalvas atrodas valsts īpašumā, Kaltenes mežos starp Kaltēni un Ilmatiem, tālu no lielceļiem un mājām. Samērā viegli pieejamas. Iekļautas tūrisma plūsmās, ir uzstādītas norādes zīmes, uzstādīts stends pie objekta. Izveidota tūrisma infrastruktūra- labiekārtota taka, autostāvvietas.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Iegūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē²⁶;
3. Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
4. Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

²⁶ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Tūrisma infrastruktūra

Tūrisma infrastruktūra ir izveidota laba. Ieteicams to turpināt uzturēt labā stāvoklī.

Kontaktinformācija

Rojas novada dome

Zvejnieku iela 3, Roja, Rojas pagasts, Rojas novads, LV 3264

E-pasts roja@roja.lv, www.roja.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Šīteres mežniecība", Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Grīžu Velna benķis

Novads, pagasts:	Ventspils novads, Tārgales pagasts
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis Nr.202
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/463-grizu-devils-seat-----grizu-velna-benkis

Vispārīgs apraksts

Grīžu Velna benķis atrodas valsts īpašumā, mežā starp Ventspili un Popi. Viegli pieejams. Iekļauts tūrisma plūsmās, ir uzstādītas norādes zīmes. Izveidota tūrisma infrastruktūra- teritorija labiekārtota, izveidota autostāvvietas.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Iegūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemesdzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē²⁷;
3. Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
4. Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

²⁷ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Tūrisma infrastruktūra:

- Tūrisma infrastruktūra ir izveidota laba. Ieteicams to turpināt uzturēt labā stāvoklī un uzstādīt ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz koku. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai.

Kontaktinformācija

Ventspils novada pašvaldība

Skolas iela 4, Ventspils

Tālrunis: 63629450; e-pasts: info@ventspilsrp.lv

www.ventspilsnovads.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Šīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Kļaviņu Velnapēdas akmens- kulta vieta

Novads, pagasts:	Kuldīgas novads, Kurmāles pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.1235
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/479-klavinas-devils-foot-stone-klavinu-velnapedas-akmens

Vispārīgs apraksts

Kļaviņu Velnapēdas akmens atrodas privātpersonas īpašumā, lauksaimnieciski apstrādāta lauka vidū. Samērā grūti pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, nav izveidota tūrisma infrastruktūra, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana:

Kļaviņu Velnapēdas akmens ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi²⁸.

1. Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:
  - Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
  - Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
  - Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
    - Neveikt darbības, kas var veicināt zemesedzes eroziju;
    - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
    - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.
2. Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.**Error! Bookmark not defined.**
3. Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju**Error! Bookmark not defined.**. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrlāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.
4. Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāsaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras

²⁸ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”.

būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

5. Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt akmeni, līdz ar to ieteicams atbilstoši gadalaikam uzturēt akmens apkārtni labi pārskatāmu²⁹.

Apmeklējumi:

1. Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:
  - kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā;
  - nekurināt uguni uz akmens vai tā tiešā tuvumā;
  - **nepiegružot** apkaimi;
  - nebojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
  - **neveikt darbības**, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces.
2. Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā akmens atrašanās vietu, tās izveide šobrīd nav iespējama. Ieteicams akmens tiešā tuvumā (pie ceļa) ieteicams izvietot aizsardzības plāksni, ko īpašnieks var saņemt Inspekcijā. Jaunus tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus var veidot, iepriekš saskaņojot šo darbību ar vietējo pašvaldību.

Kontaktinformācija

Kuldīgas novada pašvaldība

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63322469; e-pasts: dome@kuldiga.lv, <http://www.kuldiga.lv>

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

---

²⁹ Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi dearadējoša objekta statusa piešķiršanu

Odres Velna akmens un ozols- kulta vieta

Novads, pagasts:	Talsu novads, Laucienas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2228
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	Talsu pauguraines dabas parks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/444-odre-devils-stone-odres-velna-akmens

Vispārīgs apraksts

Odres Velna akmens atrodas privātpersonas īpašumā, Jūrmalas - Talsu šosejas malā, pļavā, 60 m no lielceļa. Viegli pieejams. Ir iekļauts tūrisma plūsmās. Izveidota tūrisma infrastruktūra- izveidota taka, informācijas stends, norādes zīmes.

Apsaimniekošana

Akmens ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi³⁰.

- Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:
  - levērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
  - Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
  - Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
    - Neveikt darbības, kas var veicināt zemesdzies eroziju;
    - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
    - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.
- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.**Error! Bookmark not defined.**
- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju**Error! Bookmark not defined.** Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.
- Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras

³⁰ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”.

būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

5. Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt akmeni, līdz ar to ieteicams atbilstoši gadalaikam uzturēt akmens apkārtni labi pārskatāmu³¹.

Apmeklējumi:

1. Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā;
- nekurināt uguni uz akmens vai tā tiešā tuvumā;
- nepiegružot apkaimi;
- nebojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces

2. Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra ir izveidota laba. Ieteicams to turpināt uzturēt labā stāvoklī.

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

---

³¹ Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi dearadējoša objekta statusa piešķiršanu

Meldzeres dobumakmens

Novads, pagasts:	Saldus novads, Nīgrandes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2555
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/484-meldzere-stone-with-bowl-shaped-hollow-----meldzeres-blodakmens

Vispārīgs apraksts

Meldzeres dobumakmens atrodas privātpersonas īpašumā, Lētīzas upes labajā krastā, apmēram 9,5 km no Nīgrandes, mežā, ieaudz nātrēs. Samērā viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, nav tūrisma infrastruktūra, ir uzstādīta norādes zīme.

Apsaimniekošana

Akmens ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi³².

1. Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:
  - Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
  - Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
  - Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemeszemes eroziju;
  - Nemaiņīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.
2. Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.**Error! Bookmark not defined.**
3. Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju**Error! Bookmark not defined..** Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.
4. Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisko vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

³² Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”.

5. Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt akmeni, līdz ar to ieteicams atbilstoši gadalaikam uzturēt akmens apkārtni labi pārskatāmu³³.

Apmeklējumi

1. Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:
  - kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā;
  - nekurināt uguni uz akmens vai tā tiešā tuvumā;
  - nepiegružot apkaimi;
  - nebojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
  - neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces.
2. Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Tūrisma infrastruktūra:

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, ieteicams veikt šādas darbības:

- Akmens tiešā tuvumā ieteicams izvietot aizsardzības plāksni, ko Īpašnieks var saņemt Inspekcijā;
- Jaunus tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus var veidot, iepriekš saskaņojot šo darbību ar vietējo pašvaldību.

Kontaktinformācija

Saldus novada pašvaldība

Striķu iela 3, Saldus, Saldus novads LV 3801

Tālrunis: 63807280

www.saldus.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

---

³³ Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi dearadējoša objekta statusa piešķiršanu

Māteru Velnapēdas akmens- kulta vieta

Novads, pagasts:	Ventspils novads, Ugāles pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2555
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/467-materi-devils-foot-stone-materu-velnapedas-akmens

Vispārīgs apraksts

Māteru Velnapēdas akmens atrodas privātpersonas īpašumā, 500 m no apdzīvotas vietas Māteri, 100 m no Māteru kapsētas, plāvā. Samērā viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, nav izveidota tūrisma infrastruktūra, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Akmens ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi³⁴.

- Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:
  - levērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
  - Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
  - Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
    - Neveikt darbības, kas var veicināt zemsedzes eroziju;
    - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
    - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.
- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.**Error! Bookmark not defined.**
- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju**Error! Bookmark not defined.**. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.
- Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras

³⁴ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”.

būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

5. Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt akmeni, līdz ar to ieteicams atbilstoši gadalaikam uzturēt akmens apkārtni labi pārskatāmu³⁵.

Apmeklējumi

1. Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:
  - kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā;
  - nekurināt uguni uz akmens vai tā tiešā tuvumā;
  - **nepiegružot** apkaimi;
  - nebojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
  - neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces
2. Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Tūrisma infrastruktūra

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, ieteicams veikt šādas darbības:

- Akmens tiešā tuvumā (pie ceļa) ieteicams izvietot aizsardzības plāksni, ko Īpašnieks var saņemt Inspekcijā;
- Pie ceļa ieteicams uzstādīt norādes zīmi, to pirms tam saskaņojot normatīvajos aktos par ceļu satiksmi noteiktajā kārtībā;

Kontaktinformācija

Ventspils novada pašvaldība

Skolas iela 4, Ventspils

Tālrunis: 63629450; e-pasts: info@ventspilsrp.lv, www.ventspilsnovads.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

---

³⁵ Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi dearadējoša objekta statusa piešķiršanu

Pāces Elku kalns

Novads, pagasts:	Dundagas novads, Dundagas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2204
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/425-pace-idol-hill-pace-elku-kalns

Vispārīgs apraksts

Pāces Elku kalns atrodas privātas personas īpašumā, Pāces upītes dzirnavdīķa krastā. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana:

Pāces Elku kalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi³⁶.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemsedzes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrlāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāsaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

³⁶ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Pujalgu baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai (atrodas blakus meža ceļam, nav māju tuvumā, objekts potenciāli atraktīvs) ieteicams:

- Izveidot taku, kas nodrošina piekļuvi kalnam un novērstu potenciālo eroziju;
- Jaunus tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus var veidot, iepriekš saskaņojot šo darbību ar Dundagas novada domi;
- Kalna tiešā tuvumā (pie ceļa) ieteicams izvietot aizsardzības plāksni, ko Īpašnieks var saņemt Inspekcijā;
- Pie ceļa ieteicams uzstādīt norādes zīmi, to pirms tam saskaņojot normatīvajos aktos par ceļu satiksmi noteiktajā kārtībā;

Kontaktinformācija

Dundagas novada dome

Pils iela 5-1

Dundaga

Dundagas pagasts

Dundagas novads LV 3270

Tālrunis: 63237851; e-pasts dome@dundaga.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Pujalgu Baznīcas kalns

Novads, pagasts:	Kuldīgas novads, Ēdoles pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.1215
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	-

Vispārīgs apraksts

Pujalgu Baznīcas kalns atrodas privātas personas īpašumā, nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Piekļuve objektam vienkārša- pa meža ceļu, bet grūti saprast konkrēto objekta atrašanās vietu.

Apsaimniekošana

Pujalgu Baznīcas kalns ir vietējas nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi³⁷.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju³⁸;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemeszemes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas **pārveidošana** (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. **Būvniecības darbiem** kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāpasaka atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā

³⁷ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

³⁸ Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi deardarājoša objekta statusa piešķiršanu”

atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam.

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Pujalgu baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra:

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai (atrodas blakus meža ceļam, nav māju tuvumā, objekts potenciāli atraktīvs) ieteicams:

- Izveidot taku, kas nodrošina piekļuvi kalnam un novērstu potenciālo eroziju;
- Jaunus tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus var veidot, iepriekš saskaņojot šo darbību ar Kuldīgas novada domi;
- Baznīcas kalna tiešā tuvumā (pie ceļa) ieteicams izvietot aizsardzības plāksni, ko īpašnieks var saņemt Inspekcijā;
- Pie ceļa ieteicams uzstādīt norādes zīmi, to pirms tam saskaņojot normatīvajos aktos par ceļu satiksmi noteiktajā kārtībā;
- Baznīcas kalna tiešā tuvumā ieteicams izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, tā izvietojumu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un Kuldīgas novada domi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz Baznīcas kalnu;
- Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi, pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts.

Kontaktinformācija:

Kuldīgas novada dome

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63322469; e-pasts: dome@kuldiga.lv

<http://www.kuldiga.lv>

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Embūtes Upurkalns- kulta vieta

Novads, pagasts:	Vaiņodes novads, Embūtes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.1323
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	-

Vispārīgs apraksts

Embūtes Upurkalns atrodas privātpersonas īpašumā, 100 m no Embūtes - Skrundas ceļa, brikšņainā mežā. Samērā viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Embūtes Upurkalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi³⁹.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju⁴⁰;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemeszemes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. **Būvniecības darbiem** kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā

³⁹ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

⁴⁰ Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi dearadējoša objekta statusa piešķiršanu”.

atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats pieminekļis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju **jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt** Embūtes Upurkalnu, **līdz ar to ieteicams veikt meža tīrīšanas darbus.**

Tūrisma infrastruktūra

Tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā objekta relatīvi zemo atraktivitāti un atrašanās vietu, ieteicams:

- Kalna tiešā tuvumā (pie ceļa) ieteicams izvietot aizsardzības plāksni, ko Īpašnieks var saņemt Inspekcijā;
- Pie ceļa ieteicams uzstādīt norādes zīmi, to pirms tam saskaņojot normatīvajos aktos par ceļu satiksmi noteiktajā kārtībā;
- Jaunus tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus var veidot, iepriekš saskaņojot šo darbību ar Vaiņodes novada domi.³

Kontaktinformācija

Vaiņodes novada pašvaldība

Raiņa iela 23a, Vaiņode,

Vaiņodes novads, LV 3435

Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63464954; e-pasts: dome@vainode.lv

www.vainode.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Ratnieku Elka kalns

Novads, pagasts:	Talsu novads, Strazdes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2232
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	-

Vispārīgs apraksts

Ratnieku Elkas kalns atrodas privātas personas īpašumā, brikšņainā mežā. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Ratnieku Elkas kalns ir vietējas nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju⁴¹;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemsedzes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas⁴².

Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. **Būvniecības darbiem** kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā

⁴¹ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

⁴² Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi dearadējoša objekta statusa piešķiršanu”.

atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Ratnieku Elkas kalns, līdz ar to ieteicams veikt meža tīrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā objekta zemo atraktivitāti un atrašanās vietu, šobrīd tās izveidei nav nepieciešamības.

Kontaktinformācija:

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Mežītes Elku kalns

Novads, pagasts:	Talsu novads, Lībagu pagasts
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2233
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/448-mezite-idols-hill-----mezites-elku-kalns

Vispārīgs apraksts

Mežītes Elku kalns atrodas valsts īpašumā, Lībagu - Laucienes ceļa malā, iepretim Mežītes pilskalam, mežā. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Mežītes Elku kalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi⁴³.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju⁴⁴;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemesedzes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. **Būvniecības darbiem** kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir

⁴³ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”.

⁴⁴ Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi deardājoša objekta statusa piešķiršanu”.

jāsaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Mežītes Elku kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tīrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, jo atrodas blakus citam ievērojama Objektam (Mežītes pilskalns) ieteicams:

- Izveidot labiekārtotu taku, kas nodrošina piekļuvi kalnam un novērstu potenciālo eroziju;
- Jaunus tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus var veidot, iepriekš saskaņojot šo darbību ar Dundagas novada domi;
- Kalna tiešā tuvumā (pie ceļa) ieteicams izvietot aizsardzības plāksni, ko Īpašnieks var saņemt Inspekcijā;
- Pie ceļa ieteicams uzstādīt norādes zīmi, to pirms tam saskaņojot normatīvajos aktos par ceļu satiksmi noteiktajā kārtībā.

Kontaktinformācija:

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Vanagkalns (Upurkalns)- kulta vieta

Novads, pagasts:	Talsu novads, Lībagu pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr. 2241
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Aizsargjosla:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/442-vanagkalns-hill-sacrificial-hill-vanagkalns-upurkalns

Vispārīgs apraksts

Vanagkalns (Upurkalns) atrodas privātīpašumā, klajā un ainaviskā vietā netālu no Mundigciema. Viegli pieejams. Ir iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra izveidota- labiekārta taku līdz Objektam, Objekts tiek uzturēts labā stāvoklī, ir norādes zīme.

Apsaimniekošana

Vanagkalns (Upurkalns) ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi⁴⁵.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju⁴⁶;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemsedzes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa

⁴⁵ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

⁴⁶ Ministru kabineta noteikumi Nr.474 „Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi dearadējoša objekta statusa piešķiršanu”.

aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāsaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Vanagkalnu (Upurkalns) , līdz ar to ieteicams veikt meža tīrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Tūrisma infrastruktūra ir izveidota laba un atbilstoša. Ieteicams sniegt papildus informāciju tūristiem par kalna vēsturisko nozīmi- t.i. kalna tiešā tuvumā ieteicams izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, tā izvietojumu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un Talsu novada pašvaldību. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz kalnu. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi, pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts.

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955 , ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Baķu Baznīcas kalns

Novads, pagasts:	Rojas novads, Rojas pagasts
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2252
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/427-baki-church-hill-baku-baznicas-kalns

Vispārīgs apraksts

Baķu Baznīcas kalns atrodas valsts īpašumā, Melnsila kāpās, tuvu jūras malai, priežu mežā. Viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Baķu Baznīcas kalns ir vietējas nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemesdzīves eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrlāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai.

Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāsaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Bažu Baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā zemo atraktivitāti, tūrisma infrastruktūras izveide šobrīd nav ieteicama.

Kontaktinformācija:

Rojas novada dome

Zvejnieku iela 3, Roja, Rojas pagasts

Rojas novads, LV 3264

E-pasts roja@roja.lv

www.roja.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Baznīcas kalns- kulta vieta (Plūdoņu)

Novads, pagasts:	Skrundas novads, Ranču pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.1252
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	-

Vispārīgs apraksts

Baznīcas kalns- kulta vieta atrodas privātpersonas īpašumā, Kuldīgas - Skrundas lielceļa labā pusē, pļavā. Viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju.

Apsaimniekošana

Baznīcas kalns- kulta vieta ir vietējas nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemeszemes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai.

Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāsaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojumam

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Baznīcas kalnu- kulta vietu, līdz ar to ieteicams atbilstoši gadalaikam uzturēt ainavu pārskatāmu.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet ņemot vērā Objekta atrašanās vietu lauksaimnieciski apstrādātā plāvā, kā arī relatīvi zemo atraktivitāti, speciālas tūrisma infrastruktūras izveidei nav nepieciešamība. Ieteicams pie ceļa uzstādīt norādes zīmi, to pirms tam saskaņojot normatīvajos aktos par ceļu satiksmi noteiktajā kārtībā.

Kontaktinformācija:

Skrundas novada pašvaldība

Raiņa iela 11, Skrunda

Skrundas novads LV 3326

Tālrunis: 63331555;; e-pasts: dome@skrunda.lv

www.skrunda.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955 , ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Valdemārpils Elku liepa - kulta vieta

Novads, pagasts:	Talsu noads, Valdemārpils pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes Nr. 2273
Dabas aizsardzības statuss:	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/tree/428-valdemarpils-idols-linden-valdemarpils-elku-liepa

Vispārīgs apraksts

Valdemārpils Elku liepa atrodas privātpersonas īpašumā. Koks viegli pieejams, atrodas Sasmakas muižas pagalmā. Iekļauts tūrisma plūsmās. Objekts ir labiekārtots un tiek uzturēts labā stāvoklī. Pie objekta ir auto stāvlaukums. Nopļauta zāle. Uz vietas parkā ir labas kvalitātes koka informācijas stends ar šķīdeļu jumtiņu. Stendā ir visa informācija par Valdemārpils (Sasmakas) Elku liepu kā dabas pieminekli latviešu, krievu, angļu un vācu valodā, kā arī apkārtnes karte.

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

5. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Iegūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
6. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāģēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
7. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
8. Ja aizsargājamas koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁴⁷

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁴⁷ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargaājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, 16.03.2010.

Tūrisma infrastruktūra:

Papildus esošajai tūrisma infrastruktūrai ieteicams:

- Ja objekta īpašnieks pieņem lēmumu izveidot citu tūrisma infrastruktūtu (piemēram, informācijas stendu, soliņus utt.) ieteicams izvietot tos tā, lai netraucētu uztvert pieminekli un pēc iespējas iekļautos vidē.

Kontaktinformācija:

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Šīteres mežniecība", Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Andumu ozols - kulta vieta

Novads, pagasts:	Talsu novads, Lībagu pagasts
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes Nr. 2248
Dabas aizsardzības statuss:	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/tree/449-andumi-sacrificial-oak-andumu-upurozols

Vispārīgs apraksts

Andumu ozols atrodas valsts īpašumā. Īpašumā. Atrodas dziļos mežos un tālu no apdzīvotām vietām. Samērā viegli pieejams. Ir neliela koka norādes zīme pie objekta „Vecmuižas dižozols 5,6 m”.. Atrodas ceļa malā, pie meža. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Informatīvā stenda nav.

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Iegūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
3. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
4. Ja aizsargājamais koks ir nolūzis, koka stubrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁴⁸

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁴⁸ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargaājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, 16.03.2010.

Tūrisma infrastruktūra:

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota un ņemot vērā avota atrašanās vietu un apgrūtināto piekļuvi tam, tūrisma infraduktūras izveide šobrīd nav ieteicama.

Kontaktinformācija:

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Šlīteres mežniecība", Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Tārgales Elku liepa

Novads, pagasts:	Ventspils novads, Tārgales pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/tree/464-targale-idols-linden-targales-elku-liepa

Vispārīgs apraksts

Tārgales Elku liepa atrodas privātpersonas īpašumā. Objekts samērā viegli pieejams. Elku liepa atrodas kapsētas stūrī, vietu apsaimnieko pašvaldība. Nekādas infrastruktūras un zīmju nav, bet vieta ap objektu daļēji kopta, jo koka stumbrus iekļāvuši apkārt tam izveidotie kapu pieminekļi, zāle nopļauta žoga iekšpusē, ārpusē — atmata.

Apsaimniekošana:

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - legūt derīgos izraķteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemesdzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
3. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
4. Ja aizsargājamas koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁴⁹

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

⁴⁹ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargaājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. 16.03.2010.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota un ņemot vērā avota atrašanās vietu un apgrūtināto piekļuvi tam, tūrisma infraduktūras izveide šobrīd nav ieteicama.

Kontaktinformācija:

Ventspils novada dome

Skolas iela 4, Ventspils

Tālrunis: 63629450; e-pasts: info@ventspilsrp.lv

www.ventspilsnovads.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Šīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Tārgales Kraupu liepa

Novads, pagasts:	Ventspils novads, Tārgales pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks	Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/tree/465-targale-kraupi-linden-----targales-kraupu-liepa

Vispārīgs apraksts

Tārgales Kraupu liepa atrodas privātpersonas īpašumā. Ļoti viegli pieejams objekts, atrodas pie pašvaldībai piederošās ielas. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Nav norādes zīmes, informatīvā stenda nav.

Apsaimniekošana:

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - legūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemesdzi;
- Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
- Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
- Ja aizsargājamijs koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁵⁰

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;

⁵⁰ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargaājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. 16.03.2010.

- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Objekts atrodas ainaviskā apvidū un ir samērā atraktīvs. Ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku⁵¹ un pieminēja īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast koku.

Kontaktinformācija:

Ventspils novada dome

Skolas iela 4, Ventspils

Tālrunis: 63629450; e-pasts: info@ventspilsrp.lv

www.ventspilsnovads.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

---

⁵¹ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Užavas Elku liepa un Elku strauts - kulta vieta

Novads, pagasts:	Ventspils novads, Užavas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes Nr. 2576
Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/tree/466-uzava-idols-linden-----uzavas-elku-liepa

Vispārīgs apraksts

Užavas Elku liepa un Elku strauts atrodas privātpersonas īpašumā. Viegli pieejams objekts. Iespējams piebraukt ar auto. Sasniedzams, ejot kājām 30 m pa taku no autostāvvietas. Ir izveidota laba tūrisma infrastruktūra gan ap Užavas taku, gan ap Elku liepu un strautu, ko apsaimnieko pašvaldība. Gan pie šosejas Ventspils–Liepāja, gan ap 30 m no ceļa ir brūnā norādes zīme „Užavas Elku liepa un Elku strauts”. Pie koka piestiprināta Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības objekta zīme, plašāka informācija par objektu nav pieejama.

Apsaimniekošana:

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī koka vērtību nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Iegūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
3. Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
4. Ja aizsargājamijs koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁵²

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

⁵² MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargaājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, 16.03.2010.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Papildus esošajai tūrisma infrastruktūrai ieteicams:

- Ja objekta īpašnieks pieņem lēmumu izveidot citu tūrisma infrastruktūtu (piemēram, informācijas stendu, soliņus utt.) ieteicams izvietot tos tā, lai netraucētu uztvert pieminekli un pēc iespējas iekļautos vidē.

Kontaktinformācija:

Ventspils novada dome

Skolas iela 4, Ventspils

Tālrunis: 63629450; e-pasts: info@ventspilsrp.lv

www.ventspilsnovads.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Šlīteres mežniecība", Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Usmas Elku liepa - kulta vieta

Novads, pagasts:	Ventspils novads, Usmas pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes Nr. 2568
Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/tree/469-usma-idols-linden-----usmas-elku-liepa

Vispārīgs apraksts

Usmas Elku liepa atrodas pašvaldības īpašumā. Viegli pieejams objekts. Nav norādes zīmes. Atrodas Ezerskolas parkā, 20 m no skolas autostāvvietas. Tā kā objekts atrodas skolas parkā, apkārtnē tiek pļauta zāle, ir autostāvvietas, bet nav nekādas citas tūrisma infrastruktūras, t.sk. norādes zīmes, informatīvā stenda.

Apsaimniekošana:

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī objekta vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā vainagu projekcijas platība, kā arī 10 metrus plata josla no tās):

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - legūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
- Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
- Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
- Ja aizsargājamais koks ir nolūzis, koka stubrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.⁵³

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁵³ MK noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargaājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. 16.03.2010.

Tūrisma infrastruktūra:

Apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, jo Objekts ir atraktīvs, atrodas ainaviskā vidē, kā arī piekļuve Objektam ir vienkārša, atrodas pašvaldības īpašumā. Ieteicams izveidot tūrisma infrastruktūru:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku⁵⁴ un objekta īpašnieku, izvietot norādes zīmi.
- Koka tiešā tuvumā ieteicams izvietot **ērti apskatāmu informācijas stendu**, tā izvietošānu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un pašvaldību. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz Koku. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie Objekta tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai informācija būtu korekta un precīza.

Kontaktinformācija:

Ventspils novada dome

Skolas iela 4, Ventspils

Tālrunis: 63629450; e-pasts: info@ventspilsrp.lv

www.ventspilsnovads.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība", Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401

---

⁵⁴ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietošānu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietošāna”. 07.06.2005.

Dupurkalns - pilskalns

Novads, pagasts:	Talsu novads, Valdemārpils pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2275
Dabas aizsardzības statuss:	
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/429-dupurkalns-hill

Vispārīgs apraksts

Dupurkalns atrodas pašvaldības īpašumā. Objekts viegli pieejams. Nav iekļauts tūrisma plūsmās, tūrisma infrastruktūra nav izveidota, nav norādes zīmju vai stenda. Tā kā objekts atrodas pie Valdemārpils estrādes, tad ir autostāvvietā un daļēji sakopta teritorija. Arī objektam cauri iet gājēju taka.

Apsaimniekošana:

Dupurkalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi⁵⁵.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemesdzīves eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāsaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojuma.

⁵⁵ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Pujalgu baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Tā kā šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota, bet apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, ieteicams:

- Jaunus tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus var veidot, iepriekš saskaņojot šo darbību ar vietējo pašvaldību;
- Kalna tiešā tuvumā (pie ceļa) ieteicams izvietot aizsardzības plāksni, ko Īpašnieks var saņemt Inspekcijā;
- Kalna tiešā tuvumā ieteicams izvietot **ērti apskatāmu informācijas stendu**, tā izvietošānu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un pašvaldību. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz Kalnu. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie Objekta tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai informācija būtu korekta un precīza.
- Pie ceļa ieteicams uzstādīt norādes zīmi, to pirms tam saskaņojot normatīvajos aktos par ceļu satiksmi noteiktajā kārtībā;

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Ozolu Svētkalns - kulta vieta

Novads, pagasts:	Talsu novads, Valdemārpils pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2272
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/430-oak-holy-hill-ozolu-svetkalns

Vispārīgs apraksts

Ozolu Svētkalns atrodas privātīpašumā. Nav iekļauts tūrisma plūsmās. Objekts ir grūti pieejams. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Nav norādes zīmes un informācijas stenda.

Apsaimniekošana:

Kalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi⁵⁶.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemeszemes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisko vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojuma.

⁵⁶ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Pujalgu baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Objekts atrodas ainaviskā apvidū tāpēc ieteicams ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku⁵⁷ un pieminekļa īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast kalnu..

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

---

⁵⁷ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Strazdes Baznīcalns - kulta vieta un Ilbatu Zeltkalna bedrīšakmens

Novads, pagasts:	Talsu novads, Strazded pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2263
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/450-strazde-church-hill-strazdes-baznicalns http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/451-ilbaltas-zeltakalns-cup-marked-stone-ilbatu-zeltakalna-bedrisakmens

Vispārīgs apraksts

Strazdes Baznīcalns un Ilbatu Zeltkalna bedrīšakmens atrodas privātīpašumā. Nav iekļauti tūrisma plūsmās. Objekts ir samērā viegli pieejams. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Nav norādes zīmes un informācijas stenda. Objekts aizaudzis un neapsaimniekots.

Apsaimniekošana:

Kalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi⁵⁸.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemeszemes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības

⁵⁸ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojuma.

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Pujalgu baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Objekts atrodas ainaviskā apvidū tāpēc ieteicams ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku⁵⁹ un pieminekļa īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast kalnu..

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

---

⁵⁹ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Gravenieku Elkas kalns - kulta vieta

Novads, pagasts:	Priekules novads, Bunkas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.1288
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/498-gravenieki-idols%E2%80%99-hill--gravenieku-elku-kalns

Vispārīgs apraksts

Gravenieku Elkas kalns atrodas privātīpašumā. Nav iekļauts tūrisma plūsmās. Objekts ir pieejams ar nelielām grūtībām, objekts atrodas aizaugušā mežā un var būt sarežģīti atrast, jo nav labu taku. Netiek veikti nekādi un informācijas stenda.

Apsaimniekošana:

Kalns ir vietējas nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi⁶⁰.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemesdzīves eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojuma.

⁶⁰ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

Apmeklējumi

Apmeklējot Objektu jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Pujalgu baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Objekts atrodas ainaviskā apvidū tāpēc ieteicams ieteicams:

- Saskaņojot ar ceļa īpašnieku⁶¹ un pieminekļa īpašnieku, vēlams izvietot norādes zīmes, kas interesentiem palīdzētu atrast kalnu.
- Kalna tiešā tuvumā ieteicams izvietot **ērti apskatāmu informācijas stendu**, tā izvietojumu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un pašvaldību. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz Kalnu. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie Objekta tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai informācija būtu korekta un precīza.

Kontaktinformācija

Priekules novada pašvaldība

Saules iela 1, Priekule, Priekules novads, LV 3434

Tālrunis: 63461006, e-pasts dome@priekulesnovads.lv, www.priekulesnovads.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

---

⁶¹ MK noteikumi Nr. 402 „Noteikumi par reklāmas objekta vai informācijas objektu izvietojumu gar ceļiem, kā arī kārtību, kādā saskanojama reklāmas objektu vai informācijas objektu izvietojuma”. 07.06.2005.

Mazistabu Stieguļu kalns - kulta vieta

Novads, pagasts:	Talsu novads, Abavas pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.2524
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	

Vispārīgs apraksts

Kalns atrodas privātīpašumā. Nav iekļauts tūrisma plūsmās .

Apsaimniekošana:

Kalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi⁶².

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemesdzīves eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojuma.

Apmeklējumi

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

⁶² Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Pujalgu baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota un ņemot vērā avota atrašanās vietu un apgrūtināto piekļuvi tam, tūrisma infrastruktūras izveide šobrīd nav ieteicama.

Kontaktinformācija

Priekules novada pašvaldība

Saules iela 1, Priekule, Priekules novads, LV 3434

Tālrunis: 63461006, e-pasts dome@priekulesnovads.lv, www.priekulesnovads.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Dižlāņu Elkas kalns - kulta vieta

Novads, pagasts:	Durbes novads, Vecpils pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Nr.1435
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/hill/514-dizlani-idols-hill-dizlanu-elkas-kalns

Vispārīgs apraksts

Dižlāņu Elkas kalns atrodas pašvaldības īpašumā. Objekts ir viegli pieejams. Ir brūnā norādes zīme Vecpils ceļa malā, no kurienes redzams kalns. Kalna virsotne sasniedzama pa ceļu, kas ved līdz sarkanam ķieģeļu kapličas zvana tornim. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Informācijas stenda nav.

Apsaimniekošana:

Kalns ir valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis, un, ja sakarā ar zemes vai objekta lietošanas ierobežojumiem rodas zaudējumi, zemes īpašnieks var pretendēt uz nodokļu atvieglojumiem jeb vai viņam var tikt kompensēti zaudējumi⁶³.

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Ievērot valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora norādījumus par kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. Inspektora norādījumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Vismaz 10 dienu laikā pirms iecerētiem kopšanas, uzturēšanas vai citiem saimnieciskiem darbiem, kuri nesamazina pieminekļa kultūrvēsturisko vērtību, rakstiski informēt par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju;
- Neveikt nekādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Neveikt darbības, kas var veicināt zemeszemes eroziju;
  - Nemainīt mākslīgi reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Neizvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētas un iekārtotas vietas aizliegts glabāt un izliet ķīmiski aktīvas un koroziju izraisošas vielas.

- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

- Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā (500 metri) drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Saimnieciskā darbība aizsardzības zonā veicama saglabājot kultūrslāni, atbilstošu vidi, ainavu, kā arī nodrošinot kultūras pieminekļa vizuālo uztveri.

Ja paredzama kultūras pieminekļa vai tā aizsardzības zonas pārveidošana (jebkura tehniska, būvnieciska un saimnieciska darbība, kas būtiski maina kultūras pieminekļa teritoriju) īpašnieks iesniedz Inspekcijā iesniegumu atļaujas saņemšanai. Būvniecības darbiem kultūras pieminekļa aizsardzības zonā atsevišķa atļauja nav nepieciešama, bet pirms darbu uzsākšanas inspekcijā ir jāsaskaņo atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras būvniecības vai citu darbu gaitā atklājušas objektu ar kultūrvēsturisku vērtību, par to ziņo inspekcijai un pārtrauc darbus līdz attiecīgam inspekcijas paziņojuma.

⁶³ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

Apmeklējumi

Apmeklējot Objektu jāievēro šādi nosacījumi:

- Kultūras pieminekli drīkst izmantot kultūras, izglītības, zinātnes, tūrisma, saimnieciskiem mērķiem tā, lai tiktu saglabāts pats piemineklis un vide tā teritorijā un aizsardzības zonā.
- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni kalnā vai tā tiešā tuvumā;
  - Piegružot kalnu un tā apkaimi;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus;
  - Netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Kultūras pieminekļa īpašniekam ieteicams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt/filmēt Pujalgu baznīcas kalnu, līdz ar to ieteicams veikt meža tūrīšanas darbus.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Objekts atrodas ainaviskā apvidū tāpēc ieteicams ieteicams:

- Kalna tiešā tuvumā ieteicams izvietot **ērti apskatāmu informācijas stendu**, tā izvietojumu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un pašvaldību. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz Kalnu. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie Objekta tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai informācija būtu korekta un precīza.

Kontaktinformācija

Durbes novada pašvaldība

Parka iela 2, Lieģi, Tadaļķu pagasts, Durbes novads. LV 3447

Tālrunis: 63498097, e-pasts dome@durbe.lv, www.durbe.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Krauju Lielais akmens - kulta vieta

Novads, pagasts:	Talsunovads, Vandzenes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Vietējas nozīmes arheoloģiskais piemineklis, Nr. 2280
Dabas aizsardzības statuss:	Ir
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/433-kraujas-tilgali-secular-stone-krauju-tilgalu-lielais-akmens

Vispārīgs apraksts

Krauju Lielais akmens atrodas privātīpašumā. Objekts viegli pieejams. Objekts un teritorija sakopta. Akmenim blakus ir neliela autostāvvietā, norādes zīmes, ugunsкура vieta un divi guļbaļķu masīvkoka soliņi. Uz vietas pie objekta ir labas kvalitātes koka informācijas stends ar šķindeļu jumtiņu. Stendā ir visa informācija un teksts „Tilgaļu Lielais (Krauju) Vandzenes akmens” latviešu, krievu, angļu un vācu valodā, kā arī apkārtnes karte.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Iegūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁶⁴;
3. Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
4. Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁶⁴ MK noteikumi Nr. 264 “ Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

Tūrisma infrastruktūra

Papildus esošajai tūrisma infrastruktūrai ieteicams:

- Ja objekta īpašnieks pieņem lēmumu izveidot citu tūrisma infrastruktūtu izvietot tos tā, lai netraucētu uztvert pieminekli un pēc iespējas iekļautos vidē.

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Akmeņkalnu Velnapēdas akmens

Novads, pagasts:	Dundagas novads, Dundagas pagasts
Īpašuma statuss:	Valsts īpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis Nr.160
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/426-akmenkalni-devils-foot-stone-akmenkalnu-velnapedas-akmens

Vispārīgs apraksts

Akmeņkalnu Velnapēdas akmens atrodas valsts īpašumā, Mežu masīvā starp Puzi un Dundagu, ap 3 km no Virpes - Blāzmas ceļa. Samērā viegli pieejams. Ir iekļauts tūrisma plūsmās, ir izvietotas tūrisma norādes zīmes.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - legūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemesdzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁶⁵;
3. Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
4. Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁶⁵ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra ir izveidota daļēji (ir uzstādītas norādes zīmes uz akmeni). Ieteicams papildus:

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi, kas ir zaļš kvadrātveida laukums baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu.

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi dabas piemineklim.
- Akmens tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz koku. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai.

Kontaktinformācija

Dundagas novada dome

Pils iela 5-1

Dundaga, Dundagas pagasts, Dundagas novads LV 3270

Tālrunis: 63237851; e-pasts dome@dundaga.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Sīteres mežniecība”, Dundagas pagasts,

Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Svētmeitu akmens

Novads, pagasts:	Talsu novads, Mērsraga pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Ir
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/437-holy-maidens-stone-svetmeitu-akmens

Vispārīgs apraksts

Svētmeitu akmens Batrodas privātīpašumā. Objekts ir grūti pieejams. Objekts atrodas purvainā apvidū, brikšņainos lapu-skuju koku mežos. No ceļu krustojuma mežā jādodas kājām purvainā apvidū, brikšņainos mežos. Gājiens kājām var ilgt aptuveni stundu, jo akmens ir biežā egļu apvidū un nav viegli pamanāms. Akmens apaudzis ar sūnām un nav viegli pamanāms. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Nav norādes zīmes un informācijas stends.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - legūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁶⁶;
3. Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
4. Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁶⁶ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Ieteicams veikt šādus darbus:

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi, kas ir zaļš kvadrātveida laukums baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu.

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi dabas piemineklim.

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Piņņu Upurakmens - kulta vieta

Novads, pagasts:	Pāvilostas novads, Sakas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, Nr. 1424
Dabas aizsardzības statuss:	Ir
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/490-ulmales-pinni-stone-with-bowl-shaped-hollow-----ulmales-pinnu-blodakmens

Vispārīgs apraksts

Piņņu Upurakmens atrodas privātīpašumā. Objekts ir viegli pieejams. Ir norādes zīmes no Liepājas–Ventspils šosejas. Atrodas ceļa malā ap 70 m uz R no Jaunuzolu mājām. Objekts ir labiekārtots un tiek uzturēts labā stāvoklī. Labiekārtošanas darbus veic apkārtējo māju saimnieki un entuziasti. Ap akmeni ir nopļauta zāle. Pie paša objekta ir koka norādes zīmes: viena — vertikāls koka stabs ar iegravējumu „Ulmales upurakmens”, otra — neliela koka zīme bultas veidā ar uzrakstu „Upurakmens”, kas norāda tieši uz objektu. Ir neliela auto pietātnē.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Iegūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁶⁷;
3. Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
4. Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;

⁶⁷ MK noteikumi Nr. 264 “ Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra ir daļēji izveidota. Ieteicams veikt papildus šādus darbus:

- Akmens tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz koku. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai.

Kontaktinformācija

Pāvilostas novada pašvaldība

Dzintaru ielā 73, Pāvilostā, Pāvilostas novadā, LV-3466

Tālrunis 63498261, E-pasts dome@pavilosta.lv

www.pavilosta.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Dzeņu Upurakmens - kulta vieta

Novads, pagasts:	Pāvilostas novads, Sakas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, Nr. 1420
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/491-dzeni-sacrificial-stone-----dzenu-upurakmens

Vispārīgs apraksts

Dzeņu Upurakmens atrodas privātīpašumā. Objekts ir grūti pieejams. Objekts atrodas dziļi egļu mežos. Sasniedzams, ejot pa stigām un dzīvnieku iemītām takām. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Nav norādes zīmes un informācijas stenda. Ap objektu aizauguši avenāji un krūmāji.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas un arheoloģijas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Iegūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁶⁸;
3. Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
4. Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁶⁸ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra nav izveidota. Ieteicams veikt šādus darbus:

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi, kas ir zaļš kvadrātveida laukums baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu.

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju izveidot taku, lai nodrošinātu tūristu piekļuvi dabas piemineklim.

Kontaktinformācija

Pāvilostas novada pašvaldība

Dzintaru ielā 73, Pāvilostā, Pāvilostas novadā, LV-3466

Tālrunis 63498261, E-pasts dome@pavilosta.lv

www.pavilosta.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Graviņu akmens un liepa - kulta vieta

Novads, pagasts:	Pāvilostas novads, Sakas pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis, Nr. 1379
Dabas aizsardzības statuss:	Ir
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/515-skili-gravini-stone-and-linden-skilu-gravinu-akmens-un-liepa

Vispārīgs apraksts

Graviņu akmens un liepa atrodas privātīpašumā. Objekts ir viegli pieejams. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Ir norādes zīme.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas un arheoloģijas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - legūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
- Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁶⁹;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra ir daļēji izveidota. Ieteicams veikt papildus šādus darbus:

⁶⁹ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Akmens tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz koku. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai.

Kontaktinformācija

Nīcas novada pašvaldība

Bārtas iela 6, Nīcas pagasts, Nīcas novadā, LV-3473

Tālrunis 63469049, E-pasts dome@nica.lv

www.nica.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Šlīteres mežniecība", Dundagas pagasts, Dundagas novads

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Kapsēdes Rudais akmens

Novads, pagasts:	Grobiņas novads, Medzes pagasts
Īpašuma statuss:	Privātīpašums
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Ir
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/stone/509-kapsede-russet-stone-kapsedes-rudais-akmens

Vispārīgs apraksts

Kapsēdes Rudais akmens atrodas privātīpašumā. Objekts ir viegli pieejams. Ir norādes zīmes. Pieejams pa nelielu meža taciņu, 100 m no Plienkalniem, aizaugušā pļavā. Netiek veikti nekādi speciāli objektam piegulošās teritorijas labiekārtošanas vai uzturēšanas darbi. Informatīvā stenda nav.

Apsaimniekošana

Lai saglabātu šī dabas un arheoloģijas pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas dabas pieminekļa teritorijā (dabas pieminekļa teritorija ir definēta kā objekts un 10 metrus plata josla ap to):

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - legūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
- Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁷⁰;
- Ieteicams akmeni regulāri attīrīt no sūnām;
- Ieteicams uzturēt akmens teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

⁷⁰ MK noteikumi Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra ir daļēji izveidota. Ieteicams veikt papildus šādus darbus:

- Akmens tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz akmeni. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontakinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai.

Kontakinformācija

Grobiņas novada pašvaldība

Lielā iela 76, Grobiņa, Grobiņas novads, LV 3430

Tālrunis: 63490458, e-pasts dome@grobinasnovads.lv, www.grobina.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads

Galtenes Svētavots - kulta vieta

Novads, pagasts:	Talsu novads, Balgales pagasts
Īpašuma statuss:	Privāts
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, Nr. 2197
Dabas aizsardzības statuss:	Ir
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/spring/452-galtene-kalklejas-holy-spring-galtenes-kalkleju-svetavots

Vispārīgs apraksts

Galtenes Svētavots atrodas privātpersonas īpašumā, mežā. Samērā viegli pieejams. Pieejams pa taku, attālums no ceļa aptuveni 150 m. No ceļa ir brūnā tūrisma norādes zīme „Kaļķleju svētavots 0,7”. Piebraucot pie meža pa pļavas ceļu no zīmes, ir neliela autostāvvietā zālē. Avota tiešā apkārtnē sakopta, avotam pāri koka laipa. Informācijas stena nav.

Apsaimniekošana

1. Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - legūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
2. Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁷¹;
3. Ieteicams uzturēt avota teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot avotu, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
- Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra ir daļēji izveidota. Ņemot vērā, ka Objekts atrodas ainaviskā apvidū un ir atraktīvs, apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai. Nākotnē ieteicams:

⁷¹ MK noteikumi Nr. 264 “ Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi, kas ir zaļš kvadrātveida laukums baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu.

- Avota tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz avotu. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai.

t

Kontaktinformācija

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Šīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

Leju Svētavots (Upuravots)

Novads, pagasts:	Rucavas novads, Rucavas pagasts
Īpašuma statuss:	Privāts
Kultūras piemineklis:	Nav
Dabas aizsardzības statuss:	Nav
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/spring/524-lejas-sacred-spring-sacrificial-spring-leju-svetavots-upuravots

Vispārīgs apraksts

Leju Svētavots atrodas privātpersonas īpašumā. Objekts ir samērā viegli pieejams pa pļavas ceļu ar auto vai kājām. No ceļa ir brūnā tūrisma norādes zīme „Kaļķleju svētavots 0,7”. Piebraucot pie meža pa pļavas ceļu no zīmes, ir neliela autostāvvietā zālē. Avota tiešā apkārtnē sakopta, avotam pāri koka laipa. Leju svētavota apkārtnē ir labiekārtota — tas izplūst zem ainaviskas nojumes, kas veidota kā seno laiku būve. Pie avota ir uzstādītas arī vairākas norādes zīmes ar avota nosaukumu un aicinājumu nekāpt avota gultnē. Informācijas stenda nav.

Apsaimniekošana

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā avotu jeb vai mazina akmens un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - legūt derīgos izraksteņus;
  - Cirst kokus kailcirtē;
  - Mainīt vides apstākļus;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
- Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus;
  - Organizētu brīvā dabā publiskus pasākumus, kā arī nometnes, kurās piedalās vairāk par 60 cilvēkiem ;
  - Cirstu kokus galvenajā cirtē⁷²;
- Ieteicams uzturēt avota teritoriju pārskatāmu- atbilstoši gadalaikam rūpēties par sniega, lapu novākšanu, rūpēties, lai akmens neieaug zālēs.

Apmeklējumi

Apmeklējot avotu, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Neveikt darbības, kas iznīcina vai bojā akmeni - piemēram, zīmēt un gravēt uz akmens, dalīt to; uz akmens likt degošas sveces;
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Savākt citu atstātos atkritumus un netrokšņot;
  - Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra

Šobrīd tūrisma infrastruktūra ir daļēji izveidota. Ņemot vērā, ka Objekts atrodas ainaviskā apvidū un ir atraktīvs, apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai. Nākotnē ieteicams:

⁷² MK noteikumi Nr. 264 “ Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

- Ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju, sadarbībā ar vietējo pašvaldību, uzstādīt speciālu informatīvo zīmi, kas ir zaļš kvadrātveida laukums baltā ietvarā ar stilizētu ozollapas piktogrammu.

- Avota tuvumā izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, kas tiek izvietots, to saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz avotu. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā jāiekļauj speciālā dabas pieminekļa informācijas zīme. Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur griezties gadījumā, ja stends ir bojāts. Stendā iekļauto informāciju jāaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi, informācijai ir jābūt korektai un precīzai.

Kontaktinformācija

Rucavas novada pašvaldība

“Pagastmāja”, Rucava, Rucavas pagasts, Rucavas novads, LV 3477

Tālrunis: 63467054, e-pasts padome@rucava.lv, www.rucava.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Slīteres birojs

„Slīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Māras kambaru alas - kulta vieta. Laupītāju jeb Māras ala ar avotu.

Novads, pagasts:	Talsu novads, Ģibuļu pagasts
Īpašuma statuss:	Privāts
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, Nr. 2213
Dabas aizsardzības statuss:	Ir
Jūtīgums:	Sensitīvs – Laupītāju ala. Nav paredzēta tūrisma plūsmai.
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/cave/455-maras-chambers-----maras-kambari http://www.ancientsites.eu/lv/objects/cave/456-plunderers-or-maras-spring-cave-laupitaju-jeb-maras-ala-ar-avotu

Pašreizējā situācija:

Māras kambaru alas atrodas privātīpašumā. Pati ala un atsegums, kurā tā ir izveidojusies, ir interesants apskates objekts. Objekts ir samērā viegli pieejams. No Sabiles–Kuldīgas ceļa mežā ved ceļš līdz autostāvvietai. Tālāk jādodas kājām pa izveidotu taku. Objekta apkārtnē ir tikai daļēji labiekārtota. Pie šosejas Sabile–Kuldīga ir brūnā norādes zīme uz Māras kambariem. Ir autostāvvietā. Gravas malā ir stends, pie taku sākuma — norāžu zīmes. Trepes ir kritiskā stāvoklī. Autostāvvietā ir padomju laika informācijas zīme ar tekstu „Dabas aizsardzības objekts Māras kambari atrodas valsts aizsardzībā. Aizliegts: iegravēt visādus uzrakstus, kurināt ugunsiskus ārpus tām u. c. Tomēr informācijas par pašu objektu vai tā vēsturi ir neliela.

Vispārējās apsaimniekošanas rekomendācijas:

Lai saglabātu šī pieminekļa vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas:

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā tuvākās apkāmes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt galveno cirti;²
  - Veikt jebkādas darbības, kas var veicināt zemsedzes eroziju;
  - Mākslīgi mainīt reljefu un dabisko ūdensteču un gruntsūdens līmeni;
  - Celt ēkas un būves.²
- Gadījumā, ja Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija ir izdevusi norādījumus par Īģes Velnalas izmantošanu un saglabāšanu, šiem noteikumiem ir augstāka prioritāte nekā šeit sniegtajām rekomendācijām.
- Arheoloģiskos pētījumus var veikt tikai ar īpašu Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rakstveida atļauju un saskaņā ar tās nosacījumiem.ⁱ
- Pirms saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam veikt kultūras vērtību apzināšanu paredzamo darbu zonā un, ja saimnieciskās darbības rezultātā tiek atklāti arheoloģiski vai citi objekti ar kultūrvēsturisku vērtību, ziņot par to Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai un pārtraukt turpmākos darbus.
- Vēlams radīt iespēju jebkurā gada laikā labi apskatīt un fotografēt / filmēt Īģes Velnalu, aizvācot augus, kas būtiski aizsedz skatu, kā arī izvietot informācijas zīmi un citu tūrisma infrastruktūru tā, lai tā neaizšķērsotu skatu uz alu un pēc iespējas neiekļūtu kadrā.
- To koku ciršanai, kuru caurmērs pārsniedz 12 cm, nepieciešams Valsts meža dienesta apliecinājums.ⁱⁱ

Apmeklējumi:

Apmeklējot pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Apmeklētājiem aizliegts:
  - Kurināt uguni pie alas vai tās tiešā tuvumā;²
  - Piegružot alu un tās apkaimi;
  - Novietot teltis ārpus tām īpaši paredzētajām vietām bez saskaņojuma ar zemes īpašnieku;
  - Bojāt izveidoto tūrisma infrastruktūru.
- Apmeklētājiem ieteicams:
  - Nenovirzīties no tūristiem paredzētajām takām;
  - Neiet alā;

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju par draudiem piemineklim un par tūrisma infrastruktūras bojājumiem.

Tūrisma infrastruktūra:

- Ja apmeklējumu rezultātā pieminekļa apkārtnē iespējama vai jau ir sākusies zemesdes erozija, ir nepieciešams veidot tādu tūrisma infrastruktūru – kāpnes, tiltiņus un laipas, kas ļautu ērti piekļūt piemineklim un novērstu eroziju.
- Tūrisma infrastruktūra jācenšas izvietot tā, lai tā netraucētu apskatīt pieminekli un pēc iespējas iekļautos vidē.
- Pieejas alai jāveido tā, lai pēc iespējas atturētu apmeklētājus no tiešas piekļuves alai un smilšakmens atsegumiem.
- Jaunus tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus var veidot, iepriekš saskaņojot šo darbību ar zemes īpašnieku, Dabas aizsardzības pārvaldi un Alojas novada domi.

Informācijas stends:

- Ja tiek izveidota tūrisma taka uz alu, pie tās ieteicams izvietot ērti apskatāmu informācijas stendu, tā izvietojumu un saturu saskaņojot ar zemes īpašnieku, Dabas aizsardzības pārvaldi un Alojas novada domi. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz alu un atsegumi.
- Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie pieminekļa tiek uzstādīti vairāki stendi.
- Pie stenda grūtāk bojājamās daļas – piemēram, viena no balstiem – jāpievieno kontaktinformācija, kur vērsties gadījumā, ja stends ir bojāts.

Kontaktinformācija:

Talsu novada pašvaldība

Kareivju iela 7, Talsi,

Talsu novads

Tālrunis: 63232110, e-pasts dome@talsi.lv

www.talsi.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Sīteres birojs

„Šīteres mežniecība”, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV-3270

Tālrunis: 6328600; e-pasts: kurzeme@daba.gov.lv

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas

Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv

www.mantojums.lv

ⁱ Likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, 12.02.1992.

ⁱⁱ Meža likums, 24.02.2000.

Koniņciema Elku birzs - kulta vieta

Novads, pagasts:	Kuldīgas novads, Turlavas pagasts
Īpašuma statuss:	Pašvaldības īpašums
Kultūras piemineklis:	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, Nr. 1269
Dabas piemineklis- aizsargājams dižkoks	Ir
Jūtīgums:	Nav
Saite uz profilu:	http://www.ancientsites.eu/lv/objects/place/481-koninciems-idols%E2%80%99-grove-koninciema-elku-birzs

Vispārīgs apraksts

Koniņciema Elku birzs atrodas pašvaldības īpašumā. Viegli pieejams objekts. Pie objekta ir padomju laika zīme „Elku birzs”. Atrodas Kuldīgas–Aizputes ceļa abās pusēs (šoseja iet pa vidu cauri birzīj). Apkārtnē stipri aizaugusi. Informatīvā stenda nav

Apsaimniekošana:

Apsaimniekošana:

Lai saglabātu šī objekta vērtības nākamajām paaudzēm, ieteicam ievērot šādas rekomendācijas birzs teritorijā

- Aizliegts veikt jebkādas darbības, kas iznīcina vai bojā pieminekli jeb vai mazina pieminekļa un tā apkaimes dabisko estētisko, ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, tai skaitā:
  - Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē augšanu un dabisko attīstību;
  - Iegūt derīgos izrakteņus;
  - Novietot lietas (piemēram būvmateriālus, malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību;
  - Mainīt vides apstākļus- koka barošanās režīmu;
  - Iznīcināt dabisko zemsedzi;
- Ir jāsaņem Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja, lai:
  - Mainītu ūdens režīmu - darbības, kas izraisa pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu, virzemes ūdeņu līmeņa maiņu;
  - Veiktu aizsargājamā koka nociršanu, kas pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams un nav citu iespēju novērst bīstamības situāciju (piemēram- apzāgēt zarus, izveidot balstus);
  - Veiktu zinātniskos pētījumus aizsargājamās teritorijās;
  - Ierīkotu publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus, piemēram, takas, skatu torņus, telšu vietas, stāvlaukumus, apmeklētāju un informācijas centrus.
- Ja aizsargājamo koku nomāc vai apēno jaunāki koki, to izciršana aizsargājamā koka vainaga projekcijā un tai piegulošā zonā ir atļauta, izveidojot no kokiem brīvu 10 metrus platu joslu.
- Ja aizsargājamas koks ir nolūzis, koka stumbrs un zari, kuru diametrs ir lielāks par 50 cm, meža zemēs ir saglabājami koka augšanas vietā vai tuvākā apkārtnē.¹¹

Apmeklējumi:

Apmeklējot dabas pieminekli, jāievēro šādi nosacījumi:

- Nekurināt uguni ārpus tam paredzētajām vietām;
- Nepiegružot apkaimi;
- Nelauzt zarus vai kā savādāk bojāt dižkoku.

Apmeklētājiem ieteicams:

- Savākt citu atstātos atkritumus;
- Netrokšņot;
- Informēt apsaimniekotāju un/vai Dabas aizsardzības pārvaldi par draudiem objektam.

Tūrisma infrastruktūra:

Apstākļi ir labvēlīgi tūrisma attīstībai, jo Objekts ir atraktīvs, atrodas ainaviskā vidē, kā arī piekļuve Objektam ir vienkārša, atrodas pašvaldības īpašumā. Ieteicams izveidot tūrisma infrastruktūru:

- Saskaņojot ar ceļa īpašniekuⁱⁱ un objekta īpašnieku, izvietot norādes zīmi.
- Birzs tiešā tuvumā ieteicams izvietot **ērti apskatāmu informācijas stendu**, tā izvietošānu un saturu saskaņojot ar Valsts kultūras pieminekļu inspekciju un pašvaldību. Stends jāizvieto tā, lai pēc iespējas netraucētu skatu uz birzi. Vēlams veidot vienu stendu, tajā iekļaujot visu nepieciešamo informāciju. Nav ieteicama situācija, kad pie Objekta tiek uzstādīti vairāki stendi. Stendā iekļauto informāciju ieteicams saskaņot ar Valsts pieminekļu aizsardzības inspekciju, lai informācija būtu korekta un precīza.

Kontaktinformācija:

Kuldīgas novada pašvaldība

Baznīcas ielā 1, Kuldīga, Kuldīgas novads

Tālrunis: 63322469; e-pasts: dome@kuldiga.lv, <http://www.kuldiga.lv>

Valsts pieminekļu aizsardzības inspekcijas Kurzemes reģionālā nodaļa

Baznīcas iela 9-10, Kuldīga

Tālrunis: 63321955, ilze.zikmane@mantojums.lv, www.mantojums.lv

Dabas aizsardzības pārvaldes Liepājas birojs

Jaunā Ostmala 2a, Liepāja, LV-3401